

Research Paper

doi [10.22034/IJFP.2024.1971237.1171](https://doi.org/10.22034/IJFP.2024.1971237.1171)

Examination of the Psychometric Properties of the Emotional Security Scale in the Family System in High School Students

Farhad Khormaei¹, Faramarz Kashkoli², Seyed Mehdi Poorseyed^{3*}

1. Associate Professor, Faculty of Educational Sciences and Psychology, Department of Educational Psychology, Shiraz University, Shiraz, Iran
2. Ph.D., Educational Sciences and Psychology Faculty, Department of Educational Psychology, Shiraz University, Shiraz, Iran
3. Assistant Professor, Department of Psychology and Counseling, Farhangian University, Tehran, Iran

Article Info.	Abstract
<p>Received: 06.11.2022</p> <p>Accepted: 31.07.2023</p> <hr/> <p>Keywords:</p> <p><i>Emotional Security,</i></p> <p><i>Attachment,</i></p> <p><i>Preoccupation,</i></p> <p><i>Withdrawal</i></p>	<p>Abstract</p> <p>The concept of emotional security, based on the theories of Davies and Cummings (1994) and Cummings and Davies (1996), refers to a state in which children maintain a secure, positive, and consistent perception of family relationships despite encountering stressful situations. This study aimed to assess the Emotional Security scale (Forman & Davies, 2005) for high school students, focusing on its validity, reliability, and factor structure. The research involved 503 high school students in Bushehr. They were selected using a multi-stage cluster random sampling method. To verify the validity of the Emotional Security scale in the family system, construct validity (confirmatory factor analysis) was used. In addition, Cronbach's alpha coefficient and structural reliability were used in SPSS and AMOS software to verify reliability. The model's fit was confirmed by goodness indices ($X^2/df = 2.99$, $GFI = 0.96$, $AGFI = 0.90$, $CFI = 0.92$, $NFI = 0.95$, $PCFI = 0.70$, $RMSEA = 0.60$, and $PCIOSE = 0.24$). The research results confirmed the presence of three factors, including security, mental preoccupation, and withdrawal in the Emotional Security scale within the family system. The Cronbach's alpha indexes for security components (0.81), mental preoccupation (0.75), and withdrawal (0.74) were found to be satisfactory. Consequently, it could be concluded that the Emotional Security scale within the family system is a reliable and useful instrument for assessing the emotional security of Iranian students in psychological studies, and can be applied in research about emotional security within the family system.</p>
<p>*Corresponding author Email: pourseyed@cfu.ac.ir</p>	
<p>How to Cite: Khormaei, F., Kashkoli, F., Poorseyed, M. (2023). Examination of the Psychometric Properties of the Emotional Security Scale in the Family System in High School Students. <i>Journal of Family Psychology</i>. 10(2), 15-29.</p>	

بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس ایمنی هیجانی در نظام خانواده در دانش‌آموزان مقطع متوسطه

فرهاد خرمایی^۱، فرامرز کشکولی^۲، سیدمهدی پورسید^{۳*}

۱. دانشیار، بخش روان‌شناسی تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه شیراز، شیراز، ایران
۲. دکتری روان‌شناسی تربیتی، بخش روان‌شناسی تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه شیراز، شیراز، ایران
۳. استادیار، گروه آموزش روان‌شناسی و مشاوره، دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران

اطلاعات مقاله	چکیده
<p>تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۸/۱۵</p> <p>تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۵/۰۹</p>	<p>چکیده</p> <p>مفهوم ایمنی هیجانی بر اساس نظریه‌ی Davies and Cummings (۱۹۹۴) و Cummings and Davies (۱۹۹۶) به حالتی گفته می‌شود که فرزندان ارزیابی ایمن، مثبت و پایداری از روابط خانواده در مواجهه با هر گونه واقعه‌ی استرس‌زا دارند. این پژوهش با هدف تعیین روایی، اعتبار و ساختار عاملی مقیاس ایمنی هیجانی (Forman and Davies, 2005) در دانش‌آموزان مقطع متوسطه انجام شد. بدین منظور ۵۰۳ نفر از دانش‌آموزان مقطع متوسطه‌ی شهر بوشهر به صورت روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای چند مرحله‌ای انتخاب شدند. برای احراز روایی مقیاس ایمنی هیجانی در نظام خانواده از روایی سازه (تحلیل عاملی تأییدی) و برای بررسی پایایی نیز از ضریب آلفای کرونباخ و پایایی سازه‌ای در نرم‌افزارهای SPSS و AMOS استفاده شد. شاخص‌های نیکویی برازش مدل مذکور را تأیید کردند ($\chi^2/df=2/99$، $=GFI/96$، $=AGFI/90$، $=CFI/92$، $=NFI/95$، $=PCFI/70$، $=RMSEA/0.06$ و $=PCIOSE/0.24$). نتایج پژوهش وجود سه عامل ایمنی، مشغله‌ی ذهنی و کناره‌گیری را در مقیاس ایمنی هیجانی در نظام خانواده مورد تأیید قرار داد. شاخص‌های آلفای کرونباخ مؤلفه‌های ایمنی (۰/۸۱)، مشغله‌ی ذهنی (۰/۷۵) و کناره‌گیری (۰/۷۴) نیز مطلوب محاسبه گردید. لذا در مجموع می‌توان نتیجه گرفت که مقیاس ایمنی هیجانی در نظام خانواده برای سنجش ایمنی هیجانی دانش‌آموزان ایرانی ابزاری معتبر و مفید در پژوهش‌های روان‌شناختی است و می‌تواند در پژوهش‌های مرتبط با ایمنی هیجانی در نظام خانواده مورد استفاده قرار گیرد.</p>
<p>کلیدواژه‌ها:</p> <p>ایمنی هیجانی، دل‌بستگی، مشغله‌ی ذهنی، کناره‌گیری</p>	
<p>*نویسنده مسئول: پست الکترونیکی: pourseyed@cfu.ac.ir</p>	
<p>استناد به این مقاله:</p> <p>خرمایی، فرهاد، کشکولی، فرامرز، پورسید، سیدمهدی (۱۴۰۲). بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس ایمنی هیجانی در نظام خانواده در دانش‌آموزان مقطع متوسطه. <i>روانشناسی خانواده</i>، ۱۰(۲)، ۱۵-۲۹.</p>	

مقدمه

هدف عمده‌ی هر فردی کسب ایمنی^۱ و آرامش است و افراد در طول زندگی، در روند پویا و ثابتی از تصمیم‌گیری‌ها دائماً در تلاش برای رسیدن به حالتی از آرامش و امنیت هستند (Blatz, 1967). شخص ناایمن فردی است که جهان را همانند جنگلی تهدیدآمیز تصور می‌کند و اکثر انسان‌ها را خطرناک و خودخواه توصیف می‌کند، احساس طرد شدگی و تنهایی می‌کند، تنش، درگیری و کمبود عزت نفس دارد، مضطرب، خصمانه، بدبین، ناراضی، گوشه‌گیر، خودمحور و خودخواه است، احساس گناه می‌کند و گرایش به روان‌رنجوری دارد. در همه‌ی افراد ناایمن، اشتیاق دائمی و پایان‌ناپذیری برای داشتن ایمنی مشاهده می‌شود (Maslow, 1942).

در فرایند رشد انسان، مفهوم ایمنی از جمله مفاهیم پرچالش است؛ ولی آن چه را که اغلب نظریه‌پردازان و پژوهشگران بر روی آن اتفاق نظر دارند، این است که دلبستگی از جمله منابع اصلی ایمنی است (Bowlby, 1980). یکی از نظریه‌هایی که به طور خاص به موضوع ایمنی و امنیت روانی پرداخته است، نظریه‌ی دلبستگی^۲ است. این دیدگاه افزون بر توجه به فرایندهای ناهشیار پویشی^۳، بر تجارب بین فردی واقعی و پیامدهای هیجانی و شناختی این روابط به عنوان عوامل مؤثر بر سلامت روانی توجه خاصی دارد (Mikulincer & Shaver, 2019, as cited in Drogar et al., 2020). اساس نظریه‌ی دلبستگی این است که مدل درون‌کاری دلبستگی در نتیجه‌ی ثبات و تجانس محیط مراقبتی در طول زمان، بر یک روند باقی می‌ماند (Meins et al., 2018, as cited in Shokoufefdard et al., 2018). شدیدترین احساسات انسانی (مثبت و منفی) در دوران شکل‌گیری دلبستگی (حفظ دلبستگی، قطع دلبستگی و تجدید دلبستگی) به وجود می‌آید. به اعتقاد وی، شکل‌گیری یک پیوند به‌عنوان عاشق شدن توصیف می‌شود، حفظ بلانزاع رابطه‌ی دلبستگی به‌عنوان منبعی از ایمنی و تجدید آن به‌عنوان منبعی از شادی نیز تجربه می‌شود (Bowlby, 1980). در این صورت، فرزندان که دارای دلبستگی ایمن هستند، با این فرض ذهنی که منبع دلبستگی همیشه نزدیک‌شان است و در زمان نیاز قابل دسترسی است، احساس ایمنی دارند. کودکان بزرگتر احساس ایمنی خود را از این فرض کسب می‌کنند که اگرچه منبع ایمنی در هر لحظه در دسترس نیست اما می‌توانند بر روی دلبستگی در زمان مورد نیاز حساب کنند. این همان چیزی است که روان‌شناسان آن را «اعتماد به حمایت» می‌نامند (Goldberg et al., 1999). در پرتوی توسعه‌ی دانش و انجام پژوهش‌ها به تدریج بعضی از روان‌شناسان مایل بودند مفهوم ایمنی را به دلبستگی ایمن محدود نکنند و دامنه‌ی شمول آن را افزایش دهند تا آن جایی که (Ainsworth 1989) نوشت: بالبی^۴ ایمنی را به‌عنوان احساسی که می‌تواند از طریق دلبستگی تجربه شود، تصور می‌کند اما به‌طور قطع دامنه و کاربرد این احساس به خشم و ترس و شادی و شرایط مرتبط با دلبستگی محدود نمی‌شود.

مفهوم ایمنی هیجانی^۵، به‌عنوان پیامد نوشته‌های بالبی، برای سالیان سال با نظریه‌ی دلبستگی مرتبط بوده است و مطالعه‌ی ایمنی هیجانی، صرف نظر از ارتباط آن با نظریه‌ی دلبستگی به مدت بیش از ۲۰ سال در تحقیقات روان‌شناسی فراموش شده بود تا این که

1. security
2. attachment theory
3. dynamic unconscious
4. Bowlby
5. emotional security

در سال ۱۹۹۴ این مفهوم زمانی که دیویس و کامینگز^۱ نظریه‌ی ایمنی هیجانی را در مجله‌ی سایکولوژیکال بولتین^۲ منتشر کردند، دوباره ظاهر شد. در این مقاله، نویسندگان از نظریه‌ی دل‌بستگی برای نشان دادن این که دل‌بستگی نایمن که اعتقاد بر این بود که از پیوندهای منفی بین والدین و نوزاد نشئت می‌گیرد، استفاده کردند و مطرح نمودند که امکان دارد نایمنی هیجانی تحت تأثیر عوامل دیگری نظیر تعارض‌ها بین والدینی و روابط والد-فرزند بوجود آید (Davies & Cummings, 1994). از این رو، یک کودک دل‌بسته‌ی ایمن به دلیل دل‌بستگی خوب، از نظر هیجانی (عاطفی) خود را ایمن فرض می‌کند (Cummings & Davies, 1996).

زمانی که افراد احساس کنند ایمنی‌شان را از دست داده‌اند، منابع خود را بسیج می‌کنند تا حس ایمنی‌شان را بازیابند. به عبارتی دیگر، زمانی که فرزندان احساس نایمنی کنند، در واکنش به این حس، راهبردهای عاطفی و رفتاری خود را تغییر می‌دهند تا به سرعت بتوانند حس ایمنی‌شان را بازیابند. ایمنی هیجانی شامل سه فرآیند متفاوت نظیر واکنش هیجانی، تنظیم رفتاری و تجسمات درونی است (Davies & Cummings, 1994). فرایند واکنش هیجانی به این واقعیت اشاره دارد، زمانی که فرد در شرایط تهدیدآمیز احساس ترس و یا اضطراب کند، حالت آماده باش و یا خشونت پنهان را فعال می‌کند. فرایند تنظیم رفتاری نیز به کنترل مواجهه با شرایط تهدیدآمیز اشاره دارد به صورتی که افراد نایمن تمایل دارند با درگیر کردن بیش از حد خود با شرایط و یا نادیده گرفتن آن و یا با مواجهه‌ی مستقیم با شرایط خطرناک آن را هرچه بیشتر کنترل کنند و سرانجام فرایند تجسمات درونی بر روی طحوااره‌های^۳ خودآگاه و ناخودآگاه و خطرات بالقوه مؤثر است. به طور کلی ارزیابی نایمن فضای عاطفی خانواده از سوی فرزندان آن‌ها را به این سمت سوق می‌دهد که فکر کنند این شرایط نایمن به سرعت رشد کرده و آن‌ها را محصور و مغلوب و متأثر خواهد کرد (Davies & Cummings, 1994).

کودکان نایمن هیجانی، طحوااره‌های متعارضی را ایجاد می‌کنند که شامل اعتقادات، انتظارات، واکنش‌های عاطفی و توالی رفتاری است. فرزند هرچه بیشتر تعارضات منفی و تهاجمی را تجربه کند بیشتر نسبت به اتفاقات و اشارات آینده واکنش نشان می‌دهد. برای برخی، کوچک‌ترین اشاره کافی است تا طحوااره خود را فعال کنند (Grych & Fincham, 2001). همزمان، هرچه تجارب پیشین شدیدتر بوده باشند، طحوااره‌ها به همان اندازه قوی‌تر خواهند شد. بنابراین، در مقایسه با تأثیر ویژگی‌های خاص خود تعارض و نایمنی، طحوااره‌ها نقش برجسته‌تری در شیوه‌ی واکنش کودکان نسبت به تعارضات و نایمنی خواهند داشت (Grych & Fincham, 2001). طحوااره‌ها می‌توانند بسیار قابل تعمیم باشند. نایمنی می‌تواند کودکان را به مدل‌های کاری سوق دهد که در آن‌ها روابط عموماً تهدیدآمیز ادراک شوند (Crittenden, 1988). تجارب کودکان در زمینه‌ی نایمنی، تعارض و خشونت در خانواده وابسته به تمایل آن‌ها به ایجاد و توسعه‌ی طحوااره‌ی شناختی از خشم و خشونت دانسته شده است و تأکید شده است که نایمنی می‌تواند تحت تأثیر طحوااره‌های نهادینه شده تبدیل به یک خصیصه^۴ شده و تا اواخر نوجوانی و گاه بزرگسالی ادامه داشته باشد (Dodge et al., 1990). با این توصیف، می‌توان نایمنی هیجانی یا همان عامل ارزیابی شناختی منفی فرزندان از روابط والد-فرزند را به عنوان عامل آسیب‌زا و ایمنی هیجانی را به عنوان عامل غیر آسیب‌زا و یا محافظ در رابطه با مسائل روان‌شناختی فرزندان مورد توجه قرار داد (El-Sheikh et al., 2006).

1. Davies & Cummings
2. psychological Bulletin
3. schema
4. trait

نتایج پژوهش‌ها، الگوهای پایداری از دل‌بستگی ایمن، اعتماد به نفس و خود مؤثر بینی را در نوجوانان نشان داده‌اند (Bandura, 1994). با وجود این، ایمنی هیجانی ترکیبی پیچیده از توارث و عوامل محیطی است (Davies & Cummings, 1994). بعضی از نتایج پژوهشی تأکید کرده‌اند که ایمنی هیجانی خصیصه‌ی ذاتی نبوده و محصول تأثیرات محیطی است و نسبت به آموزش حساس و مستعد تغییر است (Phelps et al., 1998) و در مقابل، پژوهش‌های دیگری هم بوده‌اند که بر نقش عوامل سرشتی بر ایمنی هیجانی تأکید کردند (Davies et al., 2004). پژوهش‌ها نشان دادند که مداخلات شناختی و رفتاری به بهبود روابط والدین با فرزندان کمک کرده، دل‌بستگی را تقویت نموده، کیفیت روابط زناشویی را ارتقا داده و میزان کیفیت ایمنی هیجانی را در جهت مطلوب تغییر داده است (Davies & Forman, 2002). شواهدی وجود دارد که نشان می‌دهد دل‌بستگی ایمن قابل تغییر بوده و روابط زناشویی نیز می‌تواند تغییر کرده و تأثیری مثبت بر روی کودکان و نوجوانان داشته باشد. با این توصیف می‌توان نتیجه گرفت که ایمنی هیجانی هم تداوم و هم تغییر را نشان می‌دهد و متأثر از سرشت و محیط است، گرچه سهم عوامل محیطی به مراتب بیشتر است ولی نایمنی می‌تواند هم به صورت یک خصیصه و هم به صورت یک حالت^۱ تجربه شود، همچنان که هم حالت اضطراب وجود دارد و هم خصیصه‌ی اضطراب (Davies et al., 2004). بعضی از پژوهشگران نقش کل نظام خانواده را در تحول مسائل روان‌شناختی کودکان بررسی کرده‌اند (Davies & Cummings, 1994). پژوهشگران در نظریه‌ی ایمنی هیجانی خود پایه‌های نظریه‌ی سیستم‌های خانواده و همچنین اصول نظریه‌ی دل‌بستگی را قبول دارند و بر نیاز کودکان در تأمین احساس ایمنی در رابطه‌ی آن‌ها با والدین خود اصرار دارند (Davies & Martin, 2013).

در دهه‌های اخیر، پژوهشگران توانسته‌اند جنبه‌های خاص رشد را که تحت تأثیر نایمنی هیجانی است، مشخص کنند (El-Sheikh et al., 2006). این جنبه‌های خاص رشدی شامل سلامت فیزیکی، تعامل با خانواده و همسالان، مشکلات تحصیلی، علائم رفتاری درون‌سازی شده (اعتماد به نفس پایین و افسردگی، پرخاشگری) و مشکلات رفتاری برونی‌سازی شده (راهبردهای متعارض، پرخاشگری، قانون‌شکنی، نافرمانی، اهمال‌کاری، بی‌صدقاتی تحصیلی) است (Cummings et al., 2004). تا دهه‌ی ۱۹۹۰ میلادی پژوهش‌ها اغلب معطوف به شناخت اثر منفی دل‌بستگی نایمن بر روی کودکان و نوجوانان بود ولی پژوهشگران به تدریج تمرکز خود را از حوزه‌های رشدی که تحت تأثیر این عامل بودند به چگونگی و دلیل رخ دادن این تأثیرات تغییر دادند و پیشنهاد کردند که نسل دوم پژوهش‌ها باید بر روی مسیرها و فرآیندهایی که زمینه‌ساز این ارتباطات هستند، متمرکز شوند (Gottman et al., 2009).

هر چند که نظریه‌ها و پژوهش‌های گسترده‌ای در حوزه‌ی ایمنی هیجانی صورت گرفته است، لیکن اغلب این پژوهش‌ها در چارچوب نظریه‌ی سبک‌های دل‌بستگی و ابزارهایی که برای سنجش این سبک‌ها ساخته شده است، به عمل آمده است (Davies & Martin, 2013). بنابراین ضرورت وجود و استفاده از ابزارهایی مختص به حیطه‌ی ایمنی هیجانی به خوبی احساس می‌شود. جستجوی محققین این پژوهش گویای محدودیت ابزار در این خصوص است. یکی از این ابزارها توسط (Forman & Davies, 2005) ساخته شده است که مبتنی بر مفهوم ایمنی هیجانی است (Davies & Cummings, 1994). ایمنی هیجانی به حالتی اطلاق شده است که فرزندان ارزیابی ایمن، مثبت و پایداری از روابط خانواده در مواجهه با هرگونه واقعه‌ی استرس‌زا دارند (Davies & Cummings, 2005).

1994؛ Cummings & Davies, 1996) و دارای سه مؤلفه‌ی ایمنی، مشغله‌ی ذهنی و کناره‌گیری^۱ است. مؤلفه‌ی ایمنی به اعتماد فرزند به خانواده به عنوان منبع پشتیبانی و امنیت اشاره دارد، مؤلفه‌ی مشغله‌ی ذهنی به دغدغه‌ی فرزند برای آینده و رفاه خود و خانواده اطلاق می‌شود و مؤلفه‌ی کناره‌گیری به تلاش فرزند بر رهایی از تعارض‌های خانواده یا به حاشیه راندن آن تأکید دارد (Forman & Davies, 2005). قابل ذکر است تنظیم هیجان متفاوت با ایمنی هیجانی است. تنظیم هیجان گستره‌ای از راهبردهای شناختی و رفتاری هشیار یا ناهشیار است که از آن برای کاهش، حفظ یا افزایش یک هیجان استفاده می‌شود (Matin et al., 2018, as cited in Abbasi et al., 2022). تنظیم هیجان‌ها به واسطه‌ی افکار یا شناخت‌ها به طور جدایی‌ناپذیری با زندگی انسان در ارتباط است و به افراد کمک می‌کند که بر هیجان‌های خود در طول و بعد از تجربه‌ی تهدیدآمیز یا حوادث استرس‌آور تسلط داشته باشند (McRae & Gross, 2020, as cited in Fooladvand & Zarei, 2022). بنابراین با توجه به مطالب ذکر شده مبنی بر ضرورت وجود ابزارهای معتبر برای سنجش ایمنی هیجانی، این پژوهش به دنبال پاسخ‌گویی به این سؤال است که آیا مقیاس ایمنی هیجانی در نظام خانواده (Forman & Davies, 2005) روایی و پایایی مناسب در نمونه‌ی دانش‌آموزان مقطع متوسطه دارد؟ قابل ذکر است پیش از این، ابزار دل‌بستگی و ایمنی هیجانی^۲ نوجوانان خدمات خانواده کیسی^۳ در ایران بر روی دانش‌آموزان دوره‌ی دوم مقطع متوسطه روایی‌یابی شده است که ۲۵ گویه و دو عامل ایمنی هیجانی و تعلق را مورد سنجش قرار می‌دهد (Shadaei et al., 2016). لیکن ابزار مورد استفاده در پژوهش حاضر به جهت سهولت اجرا و همچنین تنوع در عامل‌ها متمایز از ابزار مورد اشاره است و از سوی دیگر به لحاظ اهمیت ابعاد ایمنی هیجانی، وجود پرسشنامه‌های متنوع امکان‌بهتری برای پژوهشگران برای استفاده از ابزارهای متنوع متناسب با نیازهای پژوهش را فراهم خواهد ساخت. اطمینان از اعتبار این مقیاس بر قابلیت بکارگیری این ابزار در پژوهش‌هایی که نیازمند استفاده از ابزار سنجش ایمنی هیجانی است، خواهد افزود.

روش

جامعه آماری، نمونه و روش اجرای پژوهش

پژوهش حاضر توصیفی - همبستگی برای روان‌سنجی ابزار است. جامعه‌ی آماری مورد مطالعه، دانش‌آموزان مقطع متوسطه‌ی شهر بوشهر در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ بودند. انتخاب دانش‌آموزان این دوره به عنوان نمونه‌ی مورد مطالعه، به این دلیل بود که شرایط این دانش‌آموزان با اهداف پژوهش تناسب بهتری داشت. از این جامعه‌ی آماری بنا بر نظر Kline (2023) مبنی بر انتخاب حجم نمونه بر اساس ۱۰ تا ۲۰ نفر در ازای هر پارامتر، نمونه‌ای به حجم ۵۲۰ نفر انتخاب گردید و در نهایت داده‌های ۵۰۳ دانش‌آموز (۲۷۲ دختر و ۲۳۱ پسر) مورد تحلیل قرار گرفت. قابل ذکر است که در هر صورت اندازه‌ی نمونه نباید کمتر از ۲۰۰ نفر باشد. انتخاب دانش‌آموزان این دوره به عنوان نمونه‌ی مورد مطالعه، به این دلیل بود که شرایط این دانش‌آموزان با اهداف پژوهش تناسب بهتری داشت. در این پژوهش، نمونه‌گیری به روش تصادفی خوشه‌ای چند مرحله‌ای صورت گرفت. بدین منظور فهرستی از مدارس تهیه گردید و سپس با رعایت نسبت جنسیتی، پایه‌ی تحصیلی و جمعیت دانش‌آموزی در هر منطقه، از منطقه‌ی یک شهری، هشت

1. Security, preoccupation & withdrawal
2. Belonging and Emotional Security Tool (BEST)
3. Casey Family Services

خرمایی و همکاران: بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس ایمنی هیجانی در نظام خانواده...

مدرسه و از منطقه‌ی دو شهری، شش مدرسه برگزیده شدند. در هر مدرسه یک کلاس به تصادف انتخاب گردید و کلیه‌ی دانش‌آموزان آن کلاس‌ها به‌عنوان مشارکت‌کننده در پژوهش شرکت کردند. در مجموع، دانش‌آموزان ۱۴ کلاس درس، مشارکت‌کنندگان این پژوهش بودند.

ابزار سنجش

مقیاس ایمنی هیجانی در نظام خانواده: مقیاس ایمنی هیجانی برای سنجش ایمنی هیجانی فرزندان در نظام خانواده توسط (Forman & Davies, 2005) ساخته شده است (پیوست). ابتدا پرسش‌نامه‌ی اصلی به فارسی ترجمه شد و سپس این ترجمه‌ی فارسی توسط یک متخصص زبان انگلیسی مجدداً به زبان انگلیسی برگردانده شد و موارد انطباق و عدم انطباق در بازبینی نهایی مورد بررسی و اصلاح نهایی قرار گرفت. بر مبنای نظریه‌ی ایمنی هیجانی و به کمک تحلیل عاملی، مقیاس ایمنی هیجانی در نظام خانواده با سه بعد ایمنی، مشغله‌ی ذهنی و کناره‌گیری تدوین شد (Forman & Davies, 2005). این مقیاس دارای ۲۲ گویه است. بعد ایمنی مقیاس شامل ۷ گویه، بعد مشغله‌ی ذهنی ۸ گویه و بعد کناره‌گیری ۷ گویه دارد. درجات پاسخ و نمره‌گذاری این مقیاس بر اساس یک طیف لیکرت پنج درجه‌ای از ۱ برای "کاملاً مخالفم" تا ۵ برای "کاملاً موافقم" تنظیم شده است. در این مقیاس، کمترین بیشترین نمره‌ی قابل اخذ برای شرکت‌کننده بین ۲۲ و ۱۱۰ است. در این مقیاس گویه‌های ۱، ۴، ۵، ۱۲، ۱۶، ۱۹ و ۲۰ زیر مقیاس ایمنی، گویه‌های ۲، ۶، ۷، ۹، ۱۳، ۱۴، ۱۵ و ۲۱ زیر مقیاس مشغله‌ی ذهنی و گویه‌های ۳، ۸، ۱۰، ۱۱، ۱۷، ۱۸ و ۲۲ زیر مقیاس کناره‌گیری را می‌سنجند. روایی محتوایی این پرسشنامه بسیار مطلوب گزارش شده است و پایایی با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ برای زیر مقیاس ایمنی ۰/۷۱، مشغله‌ی ذهنی ۰/۷۷ و کناره‌گیری ۰/۸۴ گزارش شده است (Cummings et al., 2004). در مطالعه‌ی با استفاده از تحلیل عاملی، سه عامل مشخص شده توسط فورمن و دیویس تأیید شد و ضرایب همسانی درونی برای زیرمقیاس‌های ایمنی، مشغله‌ی ذهنی و کناره‌گیری به ترتیب ۰/۸۴، ۰/۸۴ و ۰/۷۹ به دست آمدند (López-Larrosa et al., 2019). همچنین در پژوهشی دیگر ضرایب آلفای کرونباخ برای زیرمقیاس‌های ایمنی، مشغله‌ی ذهنی و کناره‌گیری به ترتیب ۰/۸۷، ۰/۸۵ و ۰/۸۳ به دست آمدند (Cantón-Cortés et al., 2020).

برای اندازه‌گیری پایایی مقیاس ایمنی در نظام خانواده، همسانی درونی ماده‌ها با ضریب آلفای کرونباخ و پایایی سازه‌ای محاسبه شد. همچنین روایی ساختاری این مقیاس و پاسخ به این پرسش که آیا ساختار سه عاملی در نظر گرفته شده در مقیاس اصلی (Forman & Davies (2005) تأیید می‌شود، با روش تحلیل عاملی تأییدی آزمون شد.

برای اجرای پژوهش در ابتدا بر اساس اندازه‌ی نمونه‌ی مورد مطالعه پرسش‌نامه تکثیر و کدگذاری شد. برای ورود به مدارسی که قرار بود از آن‌ها نمونه گردآوری شود، هماهنگی‌های اداری بعمل آمد و همین‌طور با مدیران این مدارس قبل از توزیع پرسش‌نامه، گفتگوی لازم انجام گرفت. پس از ورود به مدرسه ضمن صحبت با دانش‌آموزان که مشارکت‌کنندگان در پژوهش بودند، رضایت آن‌ها برای همکاری در تکمیل پرسش‌نامه جلب شد. در پژوهش حاضر از نرم‌افزار SPSS-21 برای ورود اطلاعات و محاسبه‌ی آلفای کرونباخ و از نرم‌افزار Amos-21 برای تحلیل عاملی تأییدی پرسش‌نامه استفاده شده است. قابل ذکر است که از ۵۰۳ دانش‌آموز مقطع متوسطه به عنوان نمونه‌ی مورد مطالعه، ۲۷۲ دانش‌آموز، دختر و ۲۳۱ دانش‌آموز، پسر بودند.

در ابتدا شاخص‌های توصیفی مؤلفه‌های متغیر ایمنی هیجانی نشان داده شده است (جدول ۱).

جدول ۱: شاخص‌های توصیفی مؤلفه‌های ایمنی هیجانی

مؤلفه‌ها	میانگین	انحراف معیار	حداقل نمره	حداکثر نمره	همبستگی با نمره کل	کجی	کشیدگی
ایمنی	۲۵/۲۹	۴/۶۴	۹/۰۰	۳۵/۰۰	۰/۸۷	-۰/۰۵	-۰/۴۱
مشغله‌ی ذهنی	۲۹/۳۰	۵/۴۴	۱۵/۰۰	۴۰/۰۰	۰/۸۲	-۰/۱۲	۰/۶۱
کناره‌گیری	۲۵/۰۹	۴/۳۰	۱۴/۰۰	۳۵/۰۰	۰/۷۸	-۰/۲۳	-۰/۴۰

تحلیل داده‌ها نشان داد با وجود مراقبت‌های صورت گرفته در خصوص تأکید به شرکت کنندگان پژوهش مبنی بر تکمیل کامل پرسش‌نامه‌ها، تعدادی از پرسش‌نامه‌ها دارای گویه‌های بی‌پاسخ بود (۳/۵ درصد کل داده‌ها). بنابراین از روش جایگزینی با میانگین استفاده و اندازه‌های از دست رفته‌ی هر متغیر با میانگین آن گویه جایگزین شد.

برای ردیابی داده‌های پرت چند متغیری نیز از شاخص فاصله‌ی مهالانویس^۱ استفاده شد. فاصله‌ی مهالانویس فاصله‌ای است که هر مورد با مرکز هندسی دارد (Meyers et al., 2017). با در نظر گرفتن این شاخص و همچنین شاخص‌های P1 کوچک‌تر از ۰/۰۵، ۱۷ مورد به عنوان موارد پرت شناسایی و از نمونه حذف شد. برای بررسی نرمال بودن چند متغیری نیز از ضریب ماردیا^۲ و نسبت بحرانی آن استفاده شد. مقادیر نسبت بحرانی بزرگ‌تر از ۲/۵۸ به عنوان تخطی از فرض نرمال بودن چند متغیری تلقی می‌شود (Meyers et al., 2017). مقدار این ضریب (۱۴/۱۵ با نسبت بحرانی ۲/۱۴) تأیید نرمال بودن چند متغیری بود. برای بررسی خطی بودن رابطه‌ی متغیرهای پژوهش، ماتریس‌های نمودار پراکندگی و همچنین نمودار پراکندگی باقیمانده‌ها بررسی شد. در ماتریس نمودارهای پراکندگی، همه‌ی نمودارها تقریباً بیضی شکل بود و خطی بودن رابطه‌ی متغیرهای مشاهده شده‌ی پژوهش را نشان داد. نمودار پراکندگی باقیمانده‌ها نیز منحنی شکل نبود و به صورت مستطیلی اطراف مقدار باقیمانده‌های صفر متمرکز بود که رابطه‌ی خطی بین نمره‌های متغیر وابسته‌ی پیش‌بینی شده و خطاهای پیش‌بین را نشان می‌داد.

به منظور بررسی برازش عاملی از آماره‌های نیکویی برازش شامل مجذور خی^۳ (χ^2)، شاخص برازش خی دو به درجه آزادی، شاخص برازندگی^۴ (GFI)، شاخص نیکویی برازش تعدیل یافته^{۴۰} (AGFI)، شاخص برازندگی تطبیقی^۵ (CFI)، شاخص برازندگی تطبیقی مقتصد^۶ (PCFI)، شاخص توکرلوویس^۷ (TLI)، ریشه‌ی دوم واریانس خطای تقریب^۸ (RMSEA) و شاخص برازندگی PCLOSE استفاده شد. در پژوهش حاضر مقیاس ایمنی هیجانی بر اساس تحلیل عاملی تأییدی مورد ارزیابی قرار گرفت. این مدل اندازه‌گیری دارای سه متغیر آشکار ایمنی، مشغله‌ی ذهنی و کناره‌گیری و یک متغیر پنهان (مکنون) ایمنی هیجانی است. بر اساس

1. mahalanobis distance
2. mardia's coefficient
3. chi-square
4. goodness of fit index
5. the comparative fit index
6. parsimony comparative of fit index
7. tuker-Lewis Index
8. root mean square error of approximation

خرمایی و همکاران: بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس ایمنی هیجانی در نظام خانواده...

نتایج جدول ۲، مقدار خبی دو محاسبه شده برابر با ۵۷۷/۳۲، مقدار نسبت خبی دو به درجه‌ی آزادی برابر با ۲/۹۹، مقدار CFI برابر با ۰/۹۲، GFI برابر با ۰/۹۶، مقدار RMSEA برابر با ۰/۰۶ و مقدار PCLOSE نیز برابر با ۰/۲۴ است. با این توصیف چون مقادیر شاخص‌های محاسبه شده در دامنه‌ی قابل قبول قرار دارند، برازش مدل مفروض تأیید می‌گردد (Meyers et al., 2017).

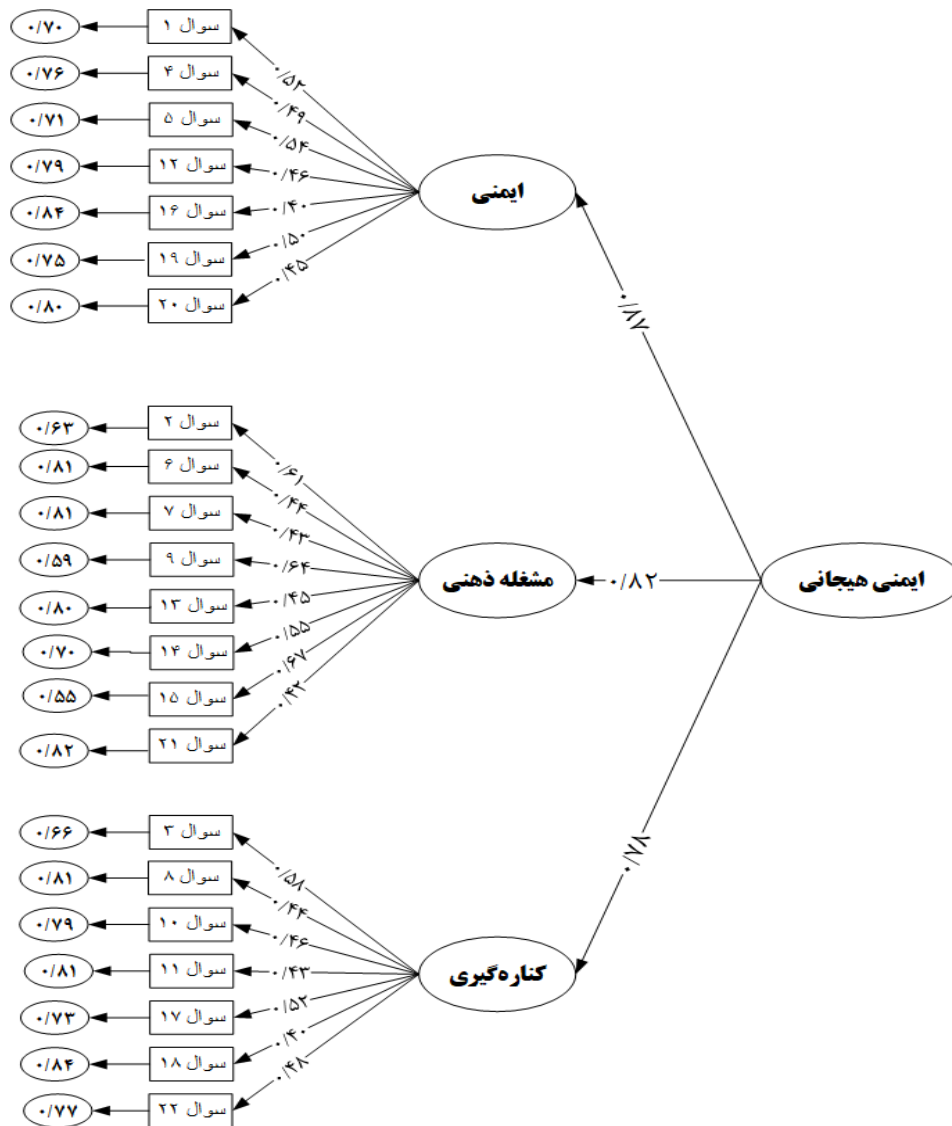
جدول ۲: شاخص‌های برازش مدل ایمنی هیجانی

شاخص	χ^2	Df	P	X ² /df	GFI	AGFI	CFI	NFI	PCFI	RMSEA	PCLOSE
مقدار	۵۷۷/۳۲	۱۹۳	۰/۰۰۱	۲/۹۹	۰/۹۶	۰/۹۰	۰/۹۲	۰/۹۵	۰/۷۰	۰/۰۶	۰/۲۴
مقدار قابل قبول	-	-	> ۰/۰۵	< ۳	> ۰/۹۰	> ۰/۹۰	> ۰/۹۰	> ۰/۹۰	> ۰/۵۰	< ۰/۰۸	> ۰/۰۵

پس از ارزیابی شاخص‌های برازش، بارهای عاملی برای متغیر پنهان ایمنی هیجانی نیز محاسبه شد. همان‌گونه که در شکل ۱ نمایش داده شده است، بارهای عاملی نشان می‌دهد که شاخص ایمنی دارای بار عاملی ۰/۸۷، شاخص مشغله‌ی ذهنی دارای بار عاملی ۰/۸۲ و شاخص کناره‌گیری دارای بار عاملی ۰/۷۸ است، بیشترین بار عاملی مربوط به شاخص ایمنی و کمترین بار عاملی مربوط به شاخص کناره‌گیری است (جدول ۳).

جدول ۳: بارهای عاملی در مقیاس ایمنی هیجانی

عامل	گویه	بار عاملی	سطح معنی‌داری
ایمنی	۱	۰/۵۲	۰/۰۰۱
	۴	۰/۴۹	۰/۰۰۱
	۵	۰/۵۴	۰/۰۰۱
	۱۲	۰/۴۶	۰/۰۰۱
	۱۶	۰/۴۰	۰/۰۰۱
	۱۹	۰/۵۰	۰/۰۰۱
	۲۰	۰/۴۵	۰/۰۰۱
مشغله ذهنی	۲	۰/۶۱	۰/۰۰۱
	۶	۰/۴۴	۰/۰۰۱
	۷	۰/۴۳	۰/۰۰۱
	۹	۰/۶۴	۰/۰۰۱
	۱۳	۰/۴۵	۰/۰۰۱
	۱۴	۰/۵۵	۰/۰۰۱
	۱۵	۰/۶۷	۰/۰۰۱
کناره‌گیری	۲۱	۰/۴۲	۰/۰۰۱
	۳	۰/۵۸	۰/۰۰۱
	۸	۰/۴۴	۰/۰۰۱
	۱۰	۰/۴۶	۰/۰۰۱
	۱۱	۰/۴۳	۰/۰۰۱
	۱۷	۰/۵۲	۰/۰۰۱
	۱۸	۰/۴۰	۰/۰۰۱
۲۲	۰/۴۸	۰/۰۰۱	

شکل ۱: تحلیل عاملی مرتبه‌ی دوم ایمنی هیجانی

در این پژوهش به منظور پایایی مقیاس ایمنی هیجانی از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شده است که برای مؤلفه‌های ایمنی، مشغله‌ی ذهنی و کناره‌گیری به ترتیب ضرایب ۰/۷۵، ۰/۸۱ و ۰/۷۴ به دست آمده است. علاوه بر این، پایایی سازه‌ای برای مقیاس ایمنی هیجانی برابر با ۰/۸۶ محاسبه گردید که این مقدار در اندازه‌ی قابل قبول قرار دارد.

بحث

ایمنی هیجانی ارزیابی این موضوع است که آیا اعضای خانواده می‌توانند در زمان رخداد‌های استرس‌زا، از نظر هیجانی و عاطفی در دسترس و پاسخگو باشند. این پژوهش با هدف تعیین ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس ایمنی هیجانی (Forman and Davies, 2005) انجام و ابتدا روایی آن بررسی شد. ابتدا پرسش‌نامه‌ی اصلی به فارسی ترجمه شد و سپس این ترجمه‌ی فارسی توسط یک متخصص زبان انگلیسی مجدداً به زبان انگلیسی برگردانده شد و موارد انطباق و عدم انطباق در بازبینی نهایی مورد بررسی و اصلاح نهایی قرار گرفت.

برای بررسی روایی سازه‌ی مقیاس، با توجه به این که تعداد عوامل و رابطه‌ی متغیرهای اندازه‌گیری شده و عامل‌های مشترک را از قبل پژوهشگران مشخص کرده بودند، از تحلیل عامل تأییدی استفاده شد. شاخص‌های برازش مطلق، مقتصد و تطبیقی حاصل از تحلیل عامل تأییدی نشان دهنده‌ی برازش مناسب گویه‌های مقیاس با عوامل مربوط بود و تمام گویه‌ها در تحلیل بار عاملی مناسب نشان دادند. بر اساس یافته‌های حاصل از پژوهش، میزان بار عاملی همه‌ی گویه‌های مقیاس ایمنی هیجانی در نظام خانواده برای همه‌ی آزمودنی‌ها بیشتر از ۰/۴ می‌باشند که به لحاظ آماری معنی‌دار و قابل قبول می‌باشند. دستیابی به این نتایج به معنای آن است که سه عامل ایمنی، مشغله‌ی ذهنی و کناره‌گیری از یکدیگر متمایز هستند.

در این بررسی ضریب آلفای کرونباخ زیر مقیاس‌ها بین ۰/۷۴ تا ۰/۸۱ بود، بنابراین مشخص شد که مقیاس ثبات درونی رضایت-بخش برای دانش‌آموزان ایرانی دارد. علاوه بر این پایایی سازه‌ای برای مقیاس ایمنی هیجانی بررسی شد. ضریب ۰/۸۶ نشان دهنده‌ی این است که این مقدار در اندازه‌ی قابل قبول قرار دارد. این یافته گویای آن است که مقیاس مذکور دارای سطح بسیار خوبی از پایایی می‌باشد.

به طور کلی با توجه به نتایج حاصل می‌توان چنین نظر داد که مقیاس ایمنی هیجانی (Forman and Davies, 2005) از سه عامل ایمنی، مشغله‌ی ذهنی و کناره‌گیری تشکیل شده و در سنجش سازه‌ی کلی ایمنی هیجانی روایی مطلوب دارد. این مقیاس در سایر کشورها اعتباریابی شده است. نتایج پژوهش حاضر با یافته‌های تدوین کنندگان مقیاس و سایر پژوهشگران (Cantón-Cortés et al., 2019; López-Iarosa et al., 2019; Cummings et al., 2004; al., 2020) همسو است. در مطالعات گذشته (Cantón-Cortés et al., 2019; López-Iarosa et al., 2019; Cummings et al., 2004) روایی محتوایی این مقیاس بسیار مطلوب گزارش شده است و مانند پژوهش حاضر، عوامل مشخص شده (ایمنی، مشغله‌ی ذهنی و کناره‌گیری) توسط سازندگان مقیاس با استفاده از تحلیل عاملی تأیید شدند. از سوی دیگر، در پژوهش‌های پیشین (Cantón-Cortés et al., 2020; Cummings et al., 2004; López-Iarosa et al., 2019) همانند پژوهش حاضر، پایایی مقیاس ایمنی هیجانی در نظام خانواده با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ به صورت مطلوب و رضایت‌بخش ارائه شده است. همخوانی نتایج این پژوهش با این بررسی‌ها نشان می‌دهد این ابزار روایی مطلوب دارد و می‌توان آن را به عنوان ابزار جهانی برای ارزیابی ایمنی هیجانی در نظر گرفت.

در مجموع، بر اساس نتایج این پژوهش مبنی بر روایی و پایایی مناسب مقیاس ایمنی هیجانی، استفاده از آن برای ارزیابی سطح ایمنی هیجانی دانش‌آموزان پیشنهاد می‌شود. در این پژوهش پایایی مقیاس فقط با روش‌های آلفای کرونباخ و پایایی سازه‌ای محاسبه

شده، بنابراین در پژوهش‌های بعد محاسبه‌ی پایایی به روش‌های دو نیمه‌سازی و بازآزمایی و پژوهش‌هایی برای محاسبه‌ی روایی تشخیصی بین نمونه افراد هنجار و نابهنجار و روایی همگرا و واگرایی مقیاس با سایر ابزارها و مفاهیم مربوط پیشنهاد می‌شود. این تحقیق با توجه به این که منجر به اعتباریابی ابزاری شده است که به دستگاه تعلیم و تربیت و دست‌اندرکاران حوزه‌ی سلامت روان و خانواده این امکان را می‌دهد که با سنجش میزان ایمنی هیجانی دانش‌آموزان در مدارس به نقاط ضعف و کمبودهای موجود در این زمینه پی ببرند و با برنامه‌ریزی درست درصدد جبران برآیند تا حدودی می‌تواند زمینه را برای افزایش ایمنی هیجانی در عرصه‌ی عمل فراهم نماید و به عنوان ابزاری کارآمد در مدارس به خدمت گرفته شود. در کنار یافته‌های به دست آمده محدودیت‌هایی بر این پژوهش مترتب است. از جمله لازم است به دلیل انجام پژوهش در میان دانش‌آموزان دوره‌ی اول مقطع متوسطه شهر بوشهر تعمیم نتایج و به کارگیری ابزار اعتباریابی شده به سایر مقاطع با احتیاط صورت گیرد. لذا با توجه به این که پژوهش حاضر، نخستین پژوهش در این زمینه است طراحی پژوهش‌های جدید با نمونه‌های آماری متفاوت و حتی تکرار بعضی از پژوهش‌ها برای تأیید یافته‌های فعلی به عنوان یک ضرورت مهم پیشنهاد می‌شود. صرفاً با انجام پژوهش‌های متعدد است که می‌توان نسبت به روایی و پایایی این مقیاس اطمینان لازم را کسب کرد.

تشکر و سپاس‌گزاری

پژوهشگران بر خود لازم می‌دانند که از تمامی شرکت‌کنندگان جهت شرکت در پژوهش تشکر و قدردانی نمایند.

تعارض منافع

هیچ‌گونه تعارض منافع در این پژوهش وجود ندارد.

References

- Abbasi, M., Saberi, H., & Taheri, A. (2022). Prediction of Pain Perception based Childhood Trauma Mediated by Emotional Regulation in People with Chronic Pain. *Quarterly Journal of Health Psychology*, 11(41), 7-26. [In Persian]. <https://doi.org/10.30473/hpj.2022.60912.5345>.
- Ainsworth, M. S. (1989). Attachments beyond infancy. *American psychologist*, 44(4), 709-716. <https://doi.org/10.1037/0003-066X.44.4.709>.
- Bandura, A. (1994). *Social cognitive theory and exercise of control over HIV infection*. New York and London: Plenum Press. https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-1-4899-1193-3_3.
- Blatz, W. E. (1967). *Human security: Some reflections*. London: University of London Press. <https://www.abebooks.com/first-edition/Human-Security-Reflections-WBlatz/31136543528/bd>.
- Bowlby, J. (1980). By ethology out of psycho-analysis: An experiment in interbreeding. *Animal Behaviour*, 28(3), 649-656. [https://doi.org/10.1016/S0003-3472\(80\)80125-4](https://doi.org/10.1016/S0003-3472(80)80125-4).

- Cantón-Cortés, D., Cortés, M. R., & Cantón, J. (2020). Child Sexual Abuse and Suicidal Ideation: The Differential Role of Attachment and Emotional Security in the Family System. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(9), 1-13. <https://doi.org/10.3390/ijerph17093163>.
- Crittenden, P. M. (1988). Distorted patterns of relationship in maltreating families: The role of internal representation models. *Journal of Reproductive and Infant Psychology*, 6(3), 183-199. <https://doi.org/10.1080/02646838808403555>.
- Cummings, E. M., & Davies, P. (1996). Emotional security as a regulatory process in normal development and the development of psychopathology. *Development and Psychopathology*, 8(1), 123-139. <https://doi.org/10.1017/S0954579400007008>.
- Cummings, E. M., Goeke-Morey, M. C., & Papp, L. M. (2004). Everyday marital conflict and child aggression. *Journal of abnormal child psychology*, 32(2), 191-202. <https://doi.org/10.1023/B:JACP.0000019770.13216.be>.
- Davies, P. T., & Cummings, E. M. (1994). Marital conflict and child adjustment: An emotional security hypothesis. *Psychological bulletin*, 116(3), 387-411. <https://doi.org/10.1037/0033-2909.116.3.387>.
- Davies, P. T., Cummings, E. M., & Winter, M. A. (2004). Pathways between profiles of family functioning, child security in the interparental subsystem, and child psychological problems. *Development and Psychopathology*, 16(3), 525-550. <https://doi.org/10.1017/S0954579404004651>.
- Davies, P. T., & Forman, E. M. (2002). Children's patterns of preserving emotional security in the interparental subsystem. *Child development*, 73(6), 1880-1903. <https://doi.org/10.1111/1467-8624.t01-1-00512>.
- Davies, P. T., & Martin, M. J. (2013). The reformulation of emotional security theory: The role of children's social defense in developmental psychopathology. *Development and Psychopathology*, 25, 1435-1454. doi:[10.1017/S0954579413000709](https://doi.org/10.1017/S0954579413000709).
- Dodge, K. A., Bates, J. E., & Pettit, G. S. (1990). Mechanisms in tie cycle of violence. *Science*, 250, 1678-1683. doi:[10.1126/science.2270481](https://doi.org/10.1126/science.2270481).
- Drogar, E., Fathi Ashtiani, A., & Ashrafi, E. (2020). The Mediating Role of Mentalization in the Relationship Between Attachment and Emotion Dysregulation with Social Anxiety. *Journal of Developmental Psychology*, 17(66), 143-154. [In Persian] [file:///C:/Users/Paradise2021/Downloads/Article%20\(5\).pdf](file:///C:/Users/Paradise2021/Downloads/Article%20(5).pdf).
- El-Sheikh, M., Buckhalt, J. A., Mize, J., & Acebo, C. (2006). Marital conflict and disruption of children's sleep. *Child development*, 77(1), 31-43. doi:[10.1111/j.1467-8624.2006.00854.x](https://doi.org/10.1111/j.1467-8624.2006.00854.x).
- Fooladvand, K., & Zarei, S. (2022). The Effectiveness of Acceptance and Commitment Therapy on Cognitive Emotion Regulation Strategies, Body Image, and Resilience of Infertile Women. *Quarterly Journal of Health Psychology*, 11(41), 121-134. [In Persian] <https://doi.org/10.30473/hpj.2022.57718.5125>.
- Forman, E. M., & Davies, P. T. (2005). Assessing children's appraisals of security in the family system: The development of the Security in the Family System (SIFS) scales. *Journal of child psychology and psychiatry*, 46(8), 900-916. <https://doi.org/10.1111/j.1469-7610.2004.00385.x>.
- Goldberg, S., Grusec, J. E., & Jenkins, J. M. (1999). Confidence in protection: Arguments for a narrow definition of attachment. *Journal of Family Psychology*, 13(4), 475-483. <https://doi.org/10.1037/0893-3200.13.4.475>.
- Gottman, J. M., Katz, L. F., & Hooven, C. (2009). Parental meta-emotion philosophy and the emotional life of families: Theoretical models and preliminary data. *Journal of Family Psychology*, 10(3), 243-268. <https://doi.org/10.1037/0893-3200.10.3.243>.

- Grych, J. H., & Fincham, F. D. (Eds.). (2001). *Interparental conflict and child development: Theory, research, and applications*. Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511527838>.
- Kline, R. B. (2023). *Principles and practices of structural equation modeling* (5th ed.). New York: Guilford Press. <https://www.guilford.com/books/Principles-and-Practice-of-Structural-Equation-Modeling/Rex-Kline/9781462551910>.
- López-Larrosa, S., Sánchez-Souto, V., Ha, A., & Cummings, E. M. (2019). Emotional security and interparental conflict: responses of adolescents from different living arrangements. *Journal of Child and Family Studies*, 28(5), 1169-1181. <https://doi.org/10.1007/s10826-019-01364-1>.
- Maslow, A. H. (1942). The dynamics of psychological security-insecurity. *Character & Personality; A Quarterly for Psychodiagnostic & Allied Studies*, 10(4), 331-344. <https://doi.org/10.1111/j.1467-6494.1942.tb01911.x>.
- Meyers, L. S., Gamst, G., & Guarino, A. J. (2017). *Applied multivariate research: design and interpretation*, Third Edition. <https://www.amazon.com/Applied-Multivariate-Research-Design-Interpretation/dp/1506329764>.
- Phelps, J. L., Belsky, J., & Crnic, K. (1998). Earned security, daily stress, and parenting: A comparison of five alternative models. *Development and Psychopathology*, 10(1), 21-38. doi:10.1017/s0954579498001515.
- Shadaei, A., Gholtash, A., & Refahi, J. (2016). [Psychometric properties of the emotional security questionnaire](#). *Psychological Methods and Models*, 6(22), 53-78. [In Persian] https://jpmm.marvdasht.iau.ir/article_1887_08ff6362de6eb10adf03549fcf03a4ea.pdf.
- Shokoufard, S., Mazaheri, M. A., Heiari, M., & Seyed Mousavi, P. (2018). Development of Attachment Representations and Maternal Sensitivity. *Journal of Developmental Psychology*, 14(56), 355-371. [In Persian] [file:///C:/Users/Paradise2021/Downloads/Article%20\(6\).pdf](file:///C:/Users/Paradise2021/Downloads/Article%20(6).pdf).

COPYRIGHTS

©2023 by the authors. Licensee Family Psychology Association of Iran. This article is an open access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0>)

خرمایی و همکاران: بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس ایمنی هیجانی در نظام خانواده...

پیوست: مقیاس ایمنی هیجانی

ردیف	عبارات	بسیار زیاد	زیاد	کم	خیلی کم	هیچ وقت
۱	من خوشحالم که عضوی از خانواده هستم چون چیزهای خوب آن بیشتر از چیزهای بد آن است.					
۲	خانواده‌ی من خیلی تغییر می‌کند و من همیشه فکر می‌کنم چه اتفاقی ممکن است برای خانواده‌ام بیفتد (تغییر مثل دعوا و آشتی زیاد پدر و مادرم، اسباب‌کشی زیاد و یا تغییرهای دیگر مثل این‌ها)					
۳	وقتی چیز بدی در خانواده من اتفاق می‌افتد، آرزو می‌کنم کاش بتوانم با یک خانواده دیگر زندگی کنم.					
۴	نمی‌دانم که چرا با این که خانواده‌ام این همه ناراحت می‌کند باز به روی خود نمی‌آورم و تحمل می‌کنم.					
۵	احساس می‌کنم که احتیاج دارم روی کمک و راهنمایی خانواده‌ام حساب کنم.					
۶	فکر می‌کنم که شرایط خانواده من خیلی عوض می‌شود و من هیچ وقت نمی‌دانم که منتظر چه اتفاق دیگری در خانواده‌ام باشم.					
۷	فکر می‌کنم که بعضی از مشکلات خانواده‌ام را هیچوقت نمی‌توانم حل کنم.					
۸	وقتی که مشکلاتی در خانواده‌ام مرا ناراحت می‌کند، می‌توانم یک کاری انجام بدهم که غصه نخورم، مثلاً کارتون تماشا کنم یا بازی کنم یا کارهای دیگری مثل اینها.					
۹	نمی‌دانم درباره مسائلی که در خانواده‌ام دارد اتفاق می‌افتد چکار کنم.					
۱۰	چیزهای را که در خانواده‌ام دارد اتفاق می‌افتد نمی‌فهم.					
۱۱	وقتی که با اعضای خانواده‌ام مخالف هستم، به نظر آن‌ها اهمیتی نمی‌دهم.					
۱۲	حتی اگر چیزهایی را که در خانواده‌ام اتفاق می‌افتد دوست نداشته باشم، به اعضای خانواده‌ام توجه می‌کنم.					
۱۳	همیشه احساس می‌کنم که ممکن است اتفاق خیلی بدی در خانواده‌ام بیفتد.					
۱۴	وقتی در خانواده‌ام اتفاقی می‌افتد که آن را دوست ندارم، خیلی در مورد آن فکر می‌کنم.					
۱۵	نمی‌توانم بفهمم که اعضای خانواده‌ام چطوری با هم رفتار می‌کنند یا چه عکس‌العملی نسبت به هم نشان می‌دهند.					
۱۶	وقتی درباره مشکلات خانواده‌ام فکر می‌کنم احساس می‌کنم که بالاخره این مشکلات حل می‌شوند.					
۱۷	وقتی که ناراحت‌م هیچکس در خانواده‌ام نیست که به من کمک کند تا سالم‌تر شوم.					
۱۸	من به چیزهایی که در خانواده‌ام اتفاق می‌افتد زیاد اهمیت نمی‌دهم.					
۱۹	من به خانواده‌ام افتخار می‌کنم.					
۲۰	من اعتقاد دارم که اعضای خانواده‌ام می‌توانند به من کمک کنند.					
۲۱	بعضی وقت‌ها فکر می‌کنم که اتفاق خیلی بدی دارد در خانواده‌ام می‌افتد.					
۲۲	وقتی که اتفاق خیلی بدی در خانواده‌ام می‌افتد، دوست دارم از خانه بیرون بروم.					